

พระพุทธศาสนา

ม.๓

การธำรงรักษาพระพุทธศาสนา

การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติและเผยแพร่ตามโอกาส

เรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของศาสนา

สิ่งที่นับเป็นศาสนาได้นั้นแม้จะเป็นศาสนาตามคติทางพระพุทธศาสนาหรือตามคติของชาวตะวันตกก็ตาม มีหลักเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางศาสนายอมรับกัน ดังนี้

๑. ต้องเป็นเรื่องเชื่อถือได้ โดยเป็นความศักดิ์สิทธิ์และต้องเคารพบูชา
๒. ต้องมีคำสอนแสดงธรรมจรรยาและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำ
๓. ต้องมีตัวผู้ประกาศ ผู้สอนหรือผู้ตั้ง และยอมรับเป็นความจริงตามประวัติศาสตร์
๔. ต้องมีผู้สืบต่อรับคำสอนนั้น ประพฤติตามกันมา ส่วนมากเรียกกันว่า พระ นักพรต หรือนักบวช เป็นผู้ทำหน้าที่ทำพิธีกรรมในศาสนานั้น ๆ

อีกประการหนึ่งที่สำคัญ สิ่งที่เราเรียกว่าศาสนาได้นั้นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

๑. ศาสดา คือ ผู้ตั้งศาสนาหรือผู้สอนดั้งเดิม

๒. คัมภีร์ศาสนา คือ ข้อความท่องกันไว้ได้ แล้วจดจารึกเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. ศาสนบุคคล คือ สาวกผู้สืบต่อศาสนา หรือผู้แทนเป็นทางการของศาสนา

๔. ศาสนสถาน คือ สถานที่สำคัญในการประกอบศาสนพิธีต่าง ๆ

๕. สัญลักษณ์ คือ สิ่งที่เป็นเครื่องหมายหรือสิ่งแทนประจำศาสนา

การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ

ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย

ในช่วง พ.ศ. ๒๔๘๕ หลังสงครามโลกสงบลง ทั้งเศรษฐกิจและจิตใจของคนในยุคนั้นเสื่อมลงไปมาก ประกอบกับลัทธิสังคมนิยมกำลังเข้ามามีอิทธิพลต่อจิตใจของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนตกเป็นเป้าหมายหลักของลัทธิดังกล่าว เป็นที่วิตกกังวลในวงการผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก เกรงว่าเยาวชนของชาติจะเหินห่างหรือละทิ้งศาสนาไปด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคณะบุคคลกลุ่มหนึ่ง เช่น สุชีโว ภิกขุ (สุชีพ ปุญญานุภาพ) นายเสถียร โปธินันตะ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มอย่างสำคัญในการชักชวนผู้เกี่ยวข้องและสนใจในพระพุทธศาสนา ให้มารวมกลุ่มกันเป็น “คณะยุวพุทธิกะ” ณ วัดกันมาตุยาราม แล้วขออนุญาตก่อตั้งเป็น “ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย”

องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก

องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก มีชื่อในภาษาอังกฤษว่า The World Fellowship of Buddhists มีชื่อย่อว่า W.F.B. มีชื่อย่อในภาษาไทยว่า พ.ส.ล.

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า พระพุทธศาสนานั้นถึงแม้จะเป็นคำสั่งสอนซึ่งเริ่มต้นจากศาสดาพระองค์เดียว คือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่กาลเวลาและเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลกได้บันดาลให้เกิดความแตกต่างในทางปฏิบัติและความเข้าใจในพุทธธรรม จนกระทั่งเกิดนิกายต่าง ๆ ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิกายมหายานซึ่งเป็นฝ่ายเหนือและนิกายเถรวาทซึ่งเป็นฝ่ายใต้ ทั้ง ๒ ฝ่ายต่างยึดมั่นในความเข้าใจและความเชื่อมั่นของตน จนทำให้เห็นห่างกันออกไปทุกที จึงต้องมีการจัดตั้งองค์การพุทธศาสนิกชนสัมพันธ์แห่งโลก เพื่อรวบรวมพุทธศาสนิกชนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในธรรมนูญขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก มีดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้มวลสมาชิกรักษาศีลและปฏิบัติธรรมตามคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยเคร่งครัด
๒. เสริมสร้างความสามัคคี ความเป็นปึกแผ่น และภราดรภาพในหมู่พุทธศาสนิกชน
๓. เผยแผ่หลักธรรมอันบริสุทธิ์ประเสริฐของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
๔. ก่อตั้งและดำเนินกิจกรรมทั้งหลาย อันเป็นประโยชน์ในด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรมและมนุษยธรรม
๕. ดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างสันติภาพและความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่มนุษย์ และความผาสุกให้แก่มวลชน ตลอดจนให้ความร่วมมือแก่องค์การอื่น ๆ ซึ่งประกอบกิจการที่มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน ประการสำคัญคือ การละเว้นจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง

พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์การจัดตั้งเพื่อสนับสนุนกิจการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งเพื่อเผยแผ่และส่งเสริมหลักธรรมแห่งพระพุทธศาสนา ส่งเสริมสามัคคีธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

นอกจากนี้ยังมีมูลนิธิหรือองค์กรเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอื่น ๆ เช่น มูลนิธิพุทธธรรม มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เสถียรธรรมสถาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา เผยแผ่พระพุทธศาสนา

การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์ มีดังนี้

๑. สร้างความรู้สึกลำบากแก่ชุมชนในท้องถิ่นว่าวัดเป็นของตน มีความรู้สึกหวงแหนรัก และช่วยกันดูแลรักษา
๒. สร้างสภาพวัดและเสนาสนะ ถาวรวัตถุต่าง ๆ ให้มีความหมาย เป็นที่พักอาศัยของพระภิกษุสามเณรที่บวชเรียนศึกษา
๓. สร้างวัดเป็นสถานที่ศึกษาปฏิบัติธรรม เป็นสถานที่ที่ทำบุญบำเพ็ญกุศลของชาวบ้าน เป็นที่ที่ชาวบ้านนั้นได้เข้ามาหาความสงบทางกายและใจ เป็นศูนย์กลางสำหรับทำกิจกรรมร่วมกันของชาวบ้าน
๔. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่น วัดต้องสะอาดร่มรื่น มีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาชน มีความพร้อมที่จะให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น

๕. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่น
๖. ให้เกิดการยอมรับว่าวัดกับชุมชนเป็นหน่วยเดียวกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน